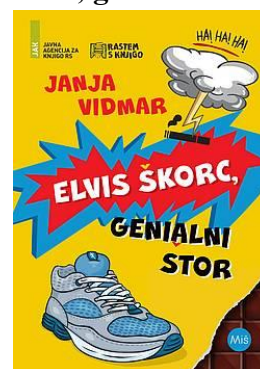

NACIONALNI PROJEKT »RASTEM S KNJIGO« 2019/2020

V šolskem letu 2019/2020 že ŠTIRINAJSTIČ poteka nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture »Rastem s knjigo« - izvirno slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu.

Uradni začetek projekta »Rastem s knjigo OŠ 2019 « v šolskem letu 2019/2020 je 8. september 2019, mednarodni dan pismenosti.

Za osnovnošolce je bila izbrana knjiga pisateljice Janje Vidmar **Elvis Škorc, genialni stor.**

Vsak sedmošolec prejme izbrano knjigo ob letnem obisku najbližje splošne knjižnice, ki je vključen v letni delovni načrt slovenskih osnovnih šol. Obisk knjižnice vključuje spoznavanje knjižničnega informacijskega znanja, seznanjanje z najnovejšimi mladinskim leposlovjem ter predstavitev avtorjev in knjige.

Z vsakoletnim in kontinuiranim izvajanjem projekta, želimo šolarje motivirati k branju slovenskih avtorjev mladinskega leposlovja in spodbuditi njihovo obiskovanje splošnih knjižnic.

Cilji nacionalnega projekta »Rastem s knjigo v OŠ« so:

- spodbujanje dostopnosti kakovostne in izvirne slovenske mladinske leposlovne literature;
- promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev mladinske leposlovja;
- spodbujanje motivacije za branje pri šolarjih in njihovega obiskovanja splošnih knjižnic;
- motivacija založnikov k večjemu vključevanju sodobnih slovenskih piscev v založniške programe za mladino ter povečevanje deleža izdanega izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja.

Projekt »Rastem s knjigo OŠ 2018« pripravlja JAK v sodelovanju z delovno skupino, ki vključuje predstavnike Ministrstva za kulturo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri MKL, Zavoda RS za šolstvo,

Združenja splošnih knjižnic, Sekcije šolskih knjižnic pri ZBDS, Društva šolskih knjižničarjev Slovenije, Društva slovenskih pisateljev ter Javne agencije za knjigo RS kot nosilke projekta.

ANOTACIJA IZBRANE KNJIGE

ANOTACIJA IZBRANE KNJIGE

Vidmar, Janja: **Elvis Škorc, genialni stor.**
Dob pri Domžalah: Miš, 2018.

Utemeljitev strokovne komisije za literarne prireditve in razvijanje bralne kulture JAK:

Kaj vse se lahko pripeti ne preveč nerodnemu, ne pretirano grdemu, ne povsem nesrečnemu in zagotovo ne predebelemu trinajstletniku? Ko ga posrka črna luknja, je vse mogoče. Ob izdatni porciji bruhcev in kakcev se z zavidljivo hitrostjo suka od groženj do obljub, od Bajsa do Supercarja, od pekla do raja, pa spet nazaj. In ko se mu izneveri še največji zaupnik, ni druge, kot da končno pobegne od doma. »Podrekano stanje«, bi rekel Elvis Škorc.

Roman je napisan kot neke vrste sproti nastajajoči notranji monolog glavnega protagonista, kot čisto posebna intimna izpoved, namenjena še nerojenemu bratcu (za katerega se čisto na koncu – da bi šlo Elvisu ja vse navskriž – izkaže, da bo pravzaprav sestra), kot zaupno poročilo in komentar o vsem, kar se mu nevšečnega, zoprnega, a tudi zabavnega in lepega dogaja v življenju. Gre potemtakem za prvoosebno pripoved v avtentičnem jeziku današnjih najstnikov, polnem žmohtnih slengovskih izrazov in obrazcev vsakdanje pogovorne govornice, v bogatem, sočnem in duhovitem idiomu iskrenega in bistrega fanta, ki spontano daje duška vsem svojim notranjim stiskam, dvomom, strahovom, pa tudi radostim in nagajivostim, hrepenenju in sanjarjam. Knjiga v svoje iskrivo in sproščeno besedje subtilno lovi razpoloženje, čustvovanje in mišljenje sodobnega urbanega adolescenta, vpetega v omrežje najsodobnejše komunikacijske tehnologije – od pametnega telefona do interneta in družabnih omrežij –, pri tem pa se avtorica skrbno ogiba vsakršnega pedagoškega moraliziranja, se niti za trenutek vzvišeno in vsevedno ne dvigne nad svoje junake ter njihov predstavnih in pojmovnih svet, ampak dosledno vztraja v njihovi imanentni najstniški perspektivi in pogledu na svet vrstnikov in odraslih.

Kalejdoskop čustev, sočnih dialogov, situacijskih zadreg in izjemnih jezikovnih vragolij uvršča tega »slovenskega Jadrana Krta« med vrhunce sodobne izvirno slovenske najstniške literature. Z občutno mero samoironije, humorja in vratolomne razgibanosti avtorica v svoji prepoznavni maniri spretno ovekoveči sodobno najstniško izkušnjo, ki bo prepričala še tako nezainteresiranega bralca.

O PISATELJICI

JANJA VIDMAR

je ena najvidnejših in uveljavljenih slovenskih mladinskih pisateljic. Rojena je bila leta 1962 na Ptuju, kmalu pa se je družina preselila v Maribor, kjer pisateljica živi še danes. Študirala je na Akademiji za likovno umetnost in pozneje na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 2016 je diplomirala na Pedagoški fakulteti Maribor na smeri slovenščina in pedagogika.

S pisateljevanjem je začela v začetku 90. let, od leta 1996 ima status samostojne delavke v kulturi. Je članica Društva slovenskih pisateljev ter pobudnica ustanovitve in prva predsednica Sekcije za mladinsko književnost pri DSP. Prav tako je bila pobudnica in ustanoviteljica nagrade desetnica. Kot svobodna umetnica piše tudi scenarije, drame, kolumne, radijske igre in scenarije za otroške oddaje. Leta 1997 je napisala scenarij za slovenski celovečerni film Blues za Saro. Njena dela izhajajo tudi v revijah in časopisih kot podlistkih.

Napisala je več kot 60 mladinskih knjig, mnoge so prevedene v hrvaški, nemški in italijanski jezik. Najraje posega po naslednjih žanrih: socialno-psihološki roman, avanturistična realistična povest, otroška kriminalka/grozljivka in fantazijska pripoved. Skozi zgodbo opozarja na številne tabu teme ali težave, ki pestijo današnjo družbo, kot so ksenofobija, drugačnost, družinsko nasilje, bolezenske motnje hranjenja, osamljenost, nerazumevanje z odraslimi ali vrstniki. Zaradi tekočega in napetega pripovednega sloga ter pomembne sporočilne vrednosti so knjige Janje Vidmar odlično branje za mlade in starejše bralce.¹

¹ Delno povzeto s spletne strani: <https://www.miszalozba.com/avtorij/janja-vidmar/>

Nagrade in nominacije (po letih podelitve in nominacije):

- 1998** Nominacija za večernico za delo *Moj prijatelj Arnold*
- 1999** Nagrada večernica za delo *Princeska z napako*
Nagrada Medaglia d'oro: Parole senza frontiere za delo *Princeska z napako*
Nominacija za nagrado večernica za delo *Aknožer*
- 2000** 2. mesto v akciji Moja najljubša knjiga za delo *Debeluška*
- 2003** Nagrada Medaglia d'oro: Parole senza frontiere za delo *Sence poletja*
- 2004** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Baraba*
Nominacija za nagrado večernica za delo *Prijatelja*
- 2005** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Prijatelja*
Nominacija za Slovenko leta
- 2006** Nagrada desetnica za delo *ZOO*
Posebno priznanje na Parole senza frontiere za delo *Prijatelja*
Nominacija za nagrado večernica za delo *Fantje iz gline*
- 2007** Glazerjeva listina
Nominacija za nagrado desetnica za delo *Nimaš pojma*
Nominacija za nagrado večernica za delo *Uspavanka za mladega očka*
- 2008** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Fantje iz gline*
- 2009** Nagrada večernica za delo *Pink*
Knjiga *Moja Nina* je bila sprejeta v IBBY Dokumentacijski center za otroke s posebnimi potrebami na Norveškem
Nominacija za nagrado desetnica za delo *Angie*
- 2010** Zlata paličica za najboljše mladinsko dramsko besedilo za delo *Brez*
Častna lista IBBY za knjigo *Angie*
Uvrstitev knjige *Pink* med Bele vrane »White ravens 2010«
Nominacija za nagrado desetnica za delo *Pink*
- 2011** Nominacija za nagrado večernica za delo *Kebarie*
- 2013** Nagrada desetnica za delo *Kebarie*
Nominacija za spominsko nagrado Astrid Lindgren Memorial Award
- 2014** Nominacija za nagrado večernica za delo *Otroci sveta*
Nominacija za spominsko nagrado Astrid Lindgren Memorial Award
- 2015** Nominacija za spominsko nagrado Astrid Lindgren Memorial Award
- 2017** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Prijatelja*
- 2019** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Črna vrana*

IANJA VIDMAR IN NJENA MLADINSKA LITERARNA USTVARJALNOST

- 1995** *Junaki petega razreda*. Mondena. Ponatis: 2005 (Učila International)
- 1997** *Moj prijatelj Arnold*. DZS. Ponatis: 2004
- 1998** *Aknožer*. Mladinska knjiga. Ponatis: 2005 (Učila International)
Princeska z napako. DZS. Ponatisi: 2000, 2002, 2004 ²
- 1999** *Čudni vitez*. Karantanija.

---

² Značek označuje dela, ki so prejela znak kakovosti zlata hruška.

- Debeluška*. Mladinska knjiga. Ponatis: 2002, 2008
Klovn iz Strahovskega Dola. Mladinska knjiga.
Peklenske počitnice. DZS. Ponatis: 2004
Vrtljak čudežev. Zveza kulturnih društev.
- 2000** *Družčina iz šestega b*. DZS. Ponatis: 2004
Hiša groze. Karantanija. Ponatis: 2005 (Učila International)
Potovanje groze. Mladinska knjiga.
Senca poletja. Mladinska knjiga.
Tisočletje po kapljicah. Mariborska literarna družba.
- 2001** *Baraba*. Mladinska knjiga. Ponatis: 2006
Zgaga in mačje oko. DZS.
- 2002** *Leteči krožnik na našem vrtu*. Mladinska knjiga.
Smetiščni dnevnik. Grafiti studio.
Stvor. Karantanija. Ponatis: 2005 (Učila International)
Zgaga in mesto lutk. DZS.
- 2003** *Krvava legenda*. Mladinska knjiga.
Manca & rock. Karantanija.
Matic je kaznovan. Karantanija.
Otok smrti. Locutio.
Prijatelja. Mladika.
Punce za znoret. Karantanija. Ponatis: 2005 (DZS)
Superzvezda. DZS.
V imenu ljubezni. Karantanija.
- 2004** *Furija*. Locutio.
Izgubljena avtocesta. Locutio.
Matic v bolnišnici. Karantanija.
Moja Nina. Mladika.
Na vroči sceni. Mladinska knjiga.
Obrazi. Locutio.
Vsiljivka. Gyrus.
- 2005** *Fantje iz gline*. Mladinska knjiga.
Matic prespi pri prijatelju. Karantanija.
Zoo. Mohorjeva založba.
- 2006** *Bučko Superga*. Karantanija.
Matic je zaljubljen. Karantanija.
Nimaš pojma. Mladika. Ponatis: 2007
Softibluz. Prešernova družba.
Uspavanka za mladega očka. Karantanija.
- 2007** *Angie*. Goga.
Matica je strah. Karantanija.
- 2008** *Klub besnih punc*. Mladika.
Pink. Didakta. 🍌
- 2009** *99 balonov*. Mladika.
Matic in Blažka. Karantanija.
Šuterji. Cankarjeva založba.
- 2010** *Kebarie*. Miš. Ponatis: 2013 🍌

- 2011** *Brez.* Miš.
Kekec iz 2. B. Vodnikova založba (DSKG) in KUD Sodobnost International. Ponatis: 2012
- 2012** *Najbolj večje novo leto.* Ajda, IBO Gomboc.
Novo leto z modrim slončkom. Ajda, IBO Gomboc.
Ta slavna Nuška. Miš.
- 2013** *Otroci sveta.* Undara Studio.
- 2014** *Prijatelja.* Miš. 🏆
V puščavi. Miš. 🏆
- 2016** *Dežela belega oblaka.* Miš. 🏆
- 2018** *Črna vrana.* Mladinska knjiga. 🏆
Elvis Škorc, genialni stor. Miš. 🏆
- 2019** *Zalo sreča pamet.* Miš.

Strokovna literatura s področja mladinske književnosti:

- 2017** *Spodbujanje razvoja vrednot s pomočjo mladinske problemske literature.* Miš.

SEZNAM SORODNIH KNJIG

Seznam dopolnite po svoji presoji! V pomoč vam je lahko izbor kakovostnih mladinskih knjig («zlate hruške», »zelo dobre izdaje« in »dobre izdaje«), ki ga najdete v **Priročnikih za branje kakovostnih mladinskih knjig** (Projekt sofinancira Javna agencija za knjigo RS). Letošnji Priročnik (Pregled knjižne produkcije za mladino iz leta 2018) bo predvidoma izšel v začetku novembra 2019. Izdajatelj je Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Naročiti ga je mogoče na e-naslov: pionirska@mklj.si oz. po telefonu: 01 308 51 61. Priročnik bo predstavljen na novembrski Strokovni sredi (datum bo naknadno objavljen na spletni strani MKL).

Priročniki iz prejšnjih let so dostopni na domači strani:

<http://www.mklj.si/index.php/prirocnik/item/451>.

V izboru so knjige, namenjene 3. bralni stopnji, osnovnošolcem od 13. do 15. leta starosti, v katerih so na humoren način izpostavljeni različni vidiki odraščanja in dozorevanja mladostnikov ter odnosov med vrstniki in z odraslimi. Gre povečini za prvoosebne pripovedi (dnevniške zapiske ...) fantov in deklet v vrtincu različnih bolj ali manj težkih problemov vsakdanjika in slehernika (zunanjí videz, ljubezen, šola, odnos do spolnosti, zahteve in omejevanje staršev ...). Pripovedi so lahkotnejše, vedrejšé, s pozitivnimi izidi, pripovedovane s perspektive samoironije, kar je včasih lahko tudi pomoč pri prepoznavanju prave »teže« življenjskih izzivov.

Janikovszky, Éva: **Pred ogledalom.** Ilustr. Tibor Kárpáti. Prev. Maja Likar. Dob: Miš, 2018 🏆

Johnson, Pete: **Potegavščina.** Prev. Vojko Šinigoj. Ljubljana: Grlica, 2004 (Romani Grlica)

Lainšček, Feri: **Ajša Najša.** Ljubljana: DZS, 2005 (M knjiga)

Macfarlane, Aidan in Ann McPherson: **Skrivni dnevnik mladega hipohondra.** Ilustr. Zvonko Čoh. Prev. Vasja Cerar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1992 (Knjižnica Sinjega galeba; 279)

Macfarlane, Aidan in Ann McPherson: **Tudi jaz ljubim zdravje**. Ilustr. Zvonko Čoh. Prev. Vasja Cerar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1992 (Knjižnica Sinjega; 282)

Strong, Jeremy: **Brihta**. Ilustr. Seb Burnett. Prev. Tomaž Meze. Ljubljana: Grlica, 2007 (Romani Grlica)

Škrinjar, Polona: **Zorenje divjih drnosljev**. Ilustr. Dunja Kofler. Ljubljana: Prešernova družba, 2007 (Koledarska zbirka)

Townsend, Sue: **Skrivni dnevnik in Rastoče težave Jadrana Krta, starega 13 in 3/4 let**. Ilustr. Zvonko Čoh. Prev. Vasja Cerar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000 (Domen)

Townsend, Sue: **Resnične izpovedi Jadrana Alberta Krta, Margarete Hilde Roberts in Susan Lilian Townsend**. Ilustr. Zvonko Čoh. Prev. Vasja Cerar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991 (Knjižnica Sinjega galeba ; 276)

PRILOGE

Okvirni potek projekta v šolskem letu 2019/2020, program obiska v splošnih knjižnicah in predstavitvi izbranih knjig najdete na naslednjih povezavah:

➤ **DOSLEJ IZBRANE KNJIGE**

<http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/doslej-izbrane-knjige/>

➤ **VIDEOVSEBINE**

<http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/videovsebine/>

➤ **FOTOGALERIJA**

<http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/fotogalerija/>

➤ **MEDIJSKI ODZIVI**

<http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/medijski-odzivi/>

➤ **RAZISKAVE**

<http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/raziskave/>

Naj bo branje užitek!

